

STUDENTSKI PREDSTAVNICI I BOLONJSKI PROCES

Izvješće sa Radionice za Studentske predstavnike

Zadar, 19. – 21. studenoga 2013.

Izvješće pripremili:

Vilma Kotlar i Ivan Buljan

SADRŽAJ

Uvod	3
Tema I: Što Bolonja jest, a što nije?	3
Tema II. Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem – prikaz rezultata istraživanja..	5
Tema III: Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti: Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca?.....	6
Zaključak	12
Evaluacijsko izvješće	13
Prilozi	15
1. Program Susreta	15
2. Vremenska lenta Bolonjskog procesa - materijal sa radionice	16
3. Handouts	17
4. Evaluacijski upitnik	24

Uvod

Nakon radionice održane na Sveučilištu u Rijeci, sa istim ovakvim nazivom i temama, odlučeno je organizirati ih i na drugim hrvatskim sveučilištima, u suradnji sa Studentskim zborovima te u koordinaciji s Agencijom za mobilnost i programe Europske unije. Izvođenju radionice u Zadru pridružio se i prof. dr. sc. Leonardo Marušić, prorektor Sveučilišta u Zadru.

Specifične teme, koje su obrađene kroz diskusiju, isplanirane su u suradnji s predsjednikom Studentskog zbora iz Zadra koji je naznačio tematske cjeline za koje je primjećeno da postoji interes (program radionice u prilogu). Na poziv Studentskog zbora, radionici se odazvalo 14 studentskih predstavnika s 11 sastavnica Sveučilišta (potpisna lista u prilogu).

Tema I: Što Bolonja jest, a što nije?

Ovu temu su predstavili Leonardo Marušić i Vilma Kotlar.

Razvoj Bolonjskog procesa prikazala je Vilma Kotlar. Ukratko su predstavljeni zaključci Ministarskih konferencijskih razdoblja od 1997. godine do danas. Studenti su dobili tiskanu verziju "vremenske lente Bolonjskog procesa" (u prilogu), kroz koju su objašnjeni temeljni pojmovi Bolonjskog procesa (ECTS, dopunska isprava, mobilnost, ishodi učenja, učenje orijentirano na studenta, suradnja s tržištem rada, osiguranje kvalitete, kvalifikacijski okviri, socijalna dimenzija (jednakost), studenti kao partneri, zapošljivost, cjeloživotno učenje, prepoznavanje, fleksibilnost i transparentnost. Naglasak je u izlaganju stavljen na postupke osiguravanja kvalitete, konkretnije, reakreditaciju visokih učilišta, kroz koju trenutno prolaze sastavnice Sveučilišta u Zadru s kojih dolaze prisutni sudionici radionice.

Provedbu Bolonjskog procesa u Hrvatskoj prikazao je Leonardo Marušić, pri čemu je komparirao rezultate provedbe Bolonjskog procesa u Hrvatskoj sa rezultatima i posljedica provedbe Bolonjskog procesa u državama na području Europskog prostora visokog obrazovanja. Nedostatak promišljenog pristupa u kreiranju obrazovnih politika u Hrvatskoj je rezultirao neprepoznavanjem prvostupnika na tržištu rada, nesrazmjerne velikim brojem magistara struke na tržištu rada u odnosu na prvostupnike, te prevelikim opterećenjem na većini preddiplomskih studija, a nedovoljnim na većini diplomskih. Bolonjska reforma nije jedina reforma koja je provedena, odnosno koja se provodi. Visoka se učilišta okreću prema raznovrsnim tehnološkim pomagalima te kreiraju i provode različite oblike e-nastave. Reforme visokog obrazovanja nisu stvar prošlosti nego kontinuitet koji nas prati i koji će nas pratiti još dugo vremena, budući da se visoko obrazovanje ne može odvojiti o društvenog razvijanja, s jedne strane, i tehnološkog napretka, s druge strane.

Po završetku izlaganja, praćenih prezentacijama (handout u prilogu), razvila se diskusija o primjeni Bolonjskog procesa u Hrvatskoj. Studenti su iznosili svoja iskustva iz kojih je bilo vidljivo isto što i na riječkoj radionici: brojne promjene koje su uvedene od početka reforme visokog obrazovanja u Hrvatskoj često su bile praćene lošom organizacijom nastave, te nepripremljenošću nastavnog i administrativnog osoblja institucija na promjene. Sve se to opravdavalo (i još uvijek se opravdava) imperativom uvođenja Bolonjskog procesa, te je direktna posljedica toga i negativna percepција većine njegovih aspekata. Sudionici radionice postavljali su gotovo identična pitanja kao prethodno njihove riječke kolege. Je li Bolonjski proces obavezuje nastavnike na:

- kontinuirano praćenje nastave, uz obavezu određenog postotka redovitog dolaženja na nastavu za redovite studente, pa tako i za izvanredne,
- obavezno održavanje kolokvija/pismenih/usmenih ispita
- zabranjivanje izlaska na ispit u slučaju neispunjavanja nekog od zahtjeva na kolegiju (primjerice nenapisane domaće zadaće)
- ocjenjivanje na način da redovitost dolazaka na nastavu ulazi u ocjenu, i sl.

I ovdje su kroz raspravu objašnjene razlike u zahtjevima koje postavljaju Pravilnici o studiranju (koji moraju biti usklađeni sa Statutom Sveučilišta i zakonima), od zahtjeva koji su postavljeni na Ministarskim konferencijama. Studentima je objašnjeno da nastavnici mogu samostalno birati metode ocjenjivanja i ispitivanja s ciljem provjere ishoda učenja. Ako je nastavnik odlučio kolokvijima provjeriti ishode učenja, to je zato što taj način smatra najboljim za provjeru ishoda učenja, a ne zato što "Bolonjski proces obavezuje nastavnike na takav način rada", za što su studenti navodili da su često čuli kao opravdanje.

Zadarski studenti su također primijetili nedovoljnu informiranost svojih nastavnika o Bolonjskom procesu, te također predložili obavezu uvođenja edukacije za nastavno osoblje o Bolonjskom procesu, kao i stjecanja nastavničkih kompetencija.

Tema II. Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem – prikaz rezultata istraživanja

Ivan Buljan je započeo izlaganje o sudjelovanju studenata u upravljanju visokim obrazovanjem. Sudionicima su predstavljeni rezultati istraživanja kojeg su proveli Vilma Kotlar i Ivan Buljan, a kojim se istražila uloga studenata u visokom obrazovanju. Rezultati istraživanja prikazali su da je studentska uloga obilježena djelovanjem u lokalnom kontekstu rada, nejednakošću, nepovjerenjem među dionicima, lošom zakonskom regulativom izbora, nedostatkom edukacije i izostankom sadržajnosti odnosno izostankom punog oblika participacije u upravljanju.

Nakon sažete prezentacije rezultata istraživanja kojeg su proveli Vilma Kotlar i Ivan Buljan, pred studente su postavljeni zadaci, pri čemu su trebali dati prijedloge za unaprjeđenje onih područja prakse za koje je istraživanje pokazalo da su prisutni u hrvatskom visokom obrazovanju:

1. Lokalni kontekst rada studentskih predstavnika
2. Neravnopravnost dionika u visokom obrazovanju
3. Formaliziranje uloga studentskih predstavnika
4. Nedefiniranost uloge studentskih predstavnika

14 studenata je podijeljeno u 4 grupe. Nakon polusatnog rada po grupama, studenti su prezentirali svoje ideje i prijedloge.

Prva je grupa odabrala temu „lokalni kontekst rada studentskih predstavnika“. Grupa je zaključila da jako mali broj studenata sudjeluje u radu studentskog zbora, ali da jako mali broj studentskih predstavnika sudjeluje na višoj razini upravljanja visokim obrazovanjem odnosno da veliki broj njih djeluje samo na razini sastavnica visokog učilišta odnosno na razini visokog učilišta. Takav način sudjelovanja je opravдан brojem mjesta u strukturi, ali postoje različiti načini sudjelovanja u području visokog obrazovanja na višim razinama na koje se studenti mogu uključiti. Potrebno je proširiti domene odlučivanja i povećati broj predstavnika u sustavu visokog obrazovanja. Međutim, nije potrebno baviti se samo već definiranim strukturama nego mogu sami stvarati nove strukture. Studentski zborovi u različitim gradovima se trebaju povezivati na što veći broj načina: različita udruženja, projekti, itd. Studenti ne pišu EU projekte i ne koriste novac iz fondova kojeg mogu koristiti da unaprijede vlastiti položaj u akademskoj zajednici i društvu općenito.

Druga je skupina odabrala temu „neravnopravnost dionika u visokom obrazovanju“. Zaključili su da u visokom obrazovanju postoji nejednaka dostupnost informacija te da se često ne može doći do mnogih odluka koje nisu javno objavljene. Visoko se obrazovanje sve više utemeljuje na kompetitivnosti, a manje na solidarnosti čime se mijenjaju konture visokog obrazovanja na način da ono počinje sve više sličiti na tržište znanjem. Studenti imaju prividnu moć u odlučivanju, a njihov je angažman slabo

prepoznat. Informiranje o novostima u visokom obrazovanju treba zakonski urediti. Studentski predstavnici zajedno s ostalim studentima trebaju edukacijom i poticanjem kulture javne rasprave ostvariti bolju informiranost o mogućnostima koje postoje u visokom obrazovanju i unaprijediti svoj položaj i veću inkluzivnost studentskih predstavnika u predstavničkim tijelima koja pokazuju veću otvorenost prema studentskoj populaciji. Visoko obrazovanje treba utemeljiti na transparentnoj komunikaciji i svi dionici se trebaju o tome pobrinuti.

Treća je grupa odabrala temu „formalnost uloge studentskih predstavnika“. Grupa smatra da je potrebno uložiti više truda i energije u upoznavanje studenata sa postojanjem i ulogom studentskih predstavnika. Uloga je formalna i nedovoljno implementirana u praksi. Reforma takvih pozicija u visokom obrazovanju mora ići i u praksi i kroz reformu zakonske regulative.

Četvrta je grupa odabrala temu „nedefiniranosti uloge studentskog predstavnika“. Grupa smatra da je djelovanje studenata još uvijek djelomično nedefinirano. Ta se manjkavost očituje i u pravnoj definiciji djelokruga, ali i u praksi. Studentski bi se zborovi trebali organizirati po pitanju unaprjeđenja prakse studentskih predstavnika na način da se na nacionalnoj razini stvore radne skupine koje će izradivati strategiju razvoja studentskih zborova u Hrvatskoj te da se postave jasni strateški ciljevi, prioriteti i mjere za provođenje takve strategije u djelu. Takoder, treba iskoristiti sve mogućnosti za povećanje komuniciranja o visokom obrazovanju: stvaranje online platformi, ali i organizacija događaja (seminari, okrugli stolovi) kojima će se studenti više educirati o visokom obrazovanju. Uloga studentskih predstavnika će ostati nedefinirana i dalje, sve dok se studenti ne pokrenu i dok sami na stvore jasan djelokrug rada kojeg kasnije mogu, u suradnji s ostalim dionicima, regulirati na zakonski način.

Tema III: Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti: Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca?

U uvodnom dijelu izlaganja Vilma Kotlar je prezentirala vrijednosti izvannastavnih aktivnosti u kontekstu stjecanja temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Naročito se istaknuo značaj volonterskih aktivnosti, kao prilike za neformalno učenje, pri čemu se posebna pozornost posvetila volonterskom predstavničkom radu studenata. Predstavljeni su primjeri vrednovanja volonterskih aktivnosti po raznim europskim i američkim državama. Studentima su prezentirani dokumenti koji na nekim hrvatskim sveučilištima reguliraju neke od postupaka za priznavanje i vrednovanje izvannastavnih aktivnosti:

- "Preporuka o priznavanju izvannastavnih aktivnosti tijekom kojih studenti stječu relevantne kompetencije" Sveučilišta u Rijeci
- "Pravilnik o priznavanju ECTS-a za izvannastavne aktivnosti" Sveučilišta u Zagrebu
- "Pravilnik o radu s volonterima" Sveučilišta u Zadru

Nakon izlaganja i kraće diskusije, studenti su podijeljeni u grupe koje su dobine različite zadatke za vježbu (iste kao riječki studenti), pri čemu su trebali procijeniti na koji način vrednovati neku od aktivnosti u zadacima:

1. ECTS bodovi?
2. Nagrade i priznanja (npr. Rektorova nagrada, priznanje Studentskog zbora, ...)?
3. Dopunska isprava o studiju – evidencija i/ili priznavanje kompetencija – tko procjenjuje stečene kompetencije?

4. Pri upisu na višu razinu studija?
5. Prijedlozi... ???

GRUPA 1 – primjer: Studenti volontiraju u organizaciji međunarodnog znanstvenog skupa na odjelu na kojem studiraju. Podijeljeni su u dvije grupe:

- Prva grupa pomaže kontinuirano tijekom nekoliko mjeseci u planiranju i organizaciji skupa (traže kontakte, pišu i šalju pozivnice, osmišljavaju satnicu skupa i sadržaje – koriste već postojeće vještine rada na računalu i korištenja stranih jezika).
- Druga grupa volontira tijekom skupa (nošenje stolica, slaganje stolova, dijeljenje letaka, dežuranje na pultu za prijavu sudionika, kupuju i donose iz trgovine potrepštine poput vode, keksa, sokova...)

Kako bi vrednovali rad studenta prve, a kako rad studenata druge grupe? Jednako ili različito? Obrazložite.

Radna skupina je zaključila kako ove obje grupe volontera treba vrednovati jednako. Smatraju da poslove svakog pojedinog studenta stručni programski odbor treba pratiti i kasnije procijeniti i vrednovati (navesti stečene vještine i kompetencije, npr. socijalizacija, kreativnost, organizacijske vještine) koje bi se kasnije upisale u dopunsku ispravu. Također predlažu da se ovakve aktivnosti buduju pri upisu na višu razinu studija.

Sudionici radionice se nisu u potpunosti složili, te su predlagali da se studentima prve grupe još na neki način dodatno vrednuje aktivnost ako su studenti prve grupe samostalno organizirali znanstveni skup, ali ako su samo pomagali u organizaciji (programskom odboru u kojem su bili nastavnici i drugo osoblje), onda su suglasni s prijedlogom da se vrednuju na isti način kao sudionici druge grupe.

GRUPA 2 – primjer:

- Student arheologije Mate je odlučio volontirati u Arheološkom muzeju. Otišao je tamo, izrazio je interes za volontiranje na poslovima budućeg arheologa. U muzeju su njegov prijedlog prihvatali, te student vikendom odlazi na teren i skupa s arheoložima radi na iskopavanju na arheološkom nalazištu.
- Student arheologije Krešo je odlučio volontirati na ljetnom Filmskom festivalu. Sudjelovao je u pripremama za Festival (priprema info letaka, plakata, pozivnica), tijekom tjedan dana Festivala je radio svakodnevno puno radno vrijeme na info-pultu, a po završetku još dva dana pomagao u pakiranju i raznošenju stvari (stolice i sl.)

Kako bi vrednovali rad Mate, a kako rad Kreše? Jednako ili različito? Obrazložite.

Studenti radne skupine predlažu različito vrednovanje ova dva slučaja, s obzirom da se radi o "volontiranju u struci" i "volontiranju koje nije povezano sa strukom". Smatraju da bi se rad Mate mogao vrednovati na više načina:

1. da se priznaju ECTS-i u zamjenu za (dio) obavezne stručne prakse ili izborni predmet
2. da se boduje pri upisu na višu razinu studija
3. unošenje aktivnosti u dopunsku ispravu o studiju s ciljem evidencije volonterskog angažmana tijekom studiranja

U drugom slučaju, s obzirom da volontiranje nije povezano sa profesijom za koju se student ospozobljava, smatraju da je potrebno samo evidentirati aktivnost u dopunskoj ispravi, a tko bi trebao biti zadužen za procjenu stečenih kompetencija, treba definirati pravilnicima.

Sudionici radionice su se složili s mišljenjem radne skupine.

GRUPA 3 – primjer:

- Ante studira Pravo na Sveučilištu u Splitu. Javio se na natječaj za studentskog pravobranitelja. Obraćaju mu se studenti s problemima koje on savjetuje i za koje pronalazi rješenja. Surađuje s pravnom službom Sveučilišta. U prosjeku, pomaže studentima na sveučilištu 8 sati tjedno, tijekom cijele akademske godine. Posao radi s lakoćom jer već posjeduje brojna znanja i vještine budućeg pravnika, ali veliki je broj studenata koji traže njegovu pomoć, pa mu je naporno.
- Alen studira Agronomiju na Veleučilištu u Kninu. Javio se na natječaj za studentskog pravobranitelja. Obraćaju mu se studenti s problemima koje on savjetuje i za koje pronalazi rješenja. Surađuje s pravnom službom Veleučilišta. Dostupan je svim studentima na Veleučilištu 8 sati tjedno, tijekom cijele akademske godine. Alen troši značajno više vremena od Ante, u odnosu na broj studenata kojih je na Veleučilištu znatno manje, jer nije tako dobro upoznat s pravilnicima i zakonima.

Kako bi vrednovali rad Ante, a kako rad Alena? Jednako ili različito? Obrazložite.

Radna skupina bi različito vrednovala rad Ante i rad Alena. I jednoga i drugoga bi vrednovali na način da im aktivnost bude kao jedan od kriterija za dobivanje Rektorove nagrade, zatim bude pri upisu na višu razinu studija, dali bi im priznanje Studentskog zbora i upisali aktivnost u dopunsku ispravu. Međutim, kako je rad Ante povezan sa njegovim studijskim programom, tada smatraju da bi on za svoj rad trebao dobiti i ECTS-e, kojima bi mogao zamijeniti izborni predmet ili dio stručne prakse. Sudionici radionice su se složili s mišljenjem radne skupine.

GRUPA 4 – primjer:

Tajnik Studentskog zbora je student koji piše zapisnike i odluke sa sjednica, korespondira s upravom Sveučilišta i javnošću, arhivira račune, nosi ih u računovodstvo, kontaktira sa svim studentima koji vode projekte i radi slične poslove 10 sati tjedno, tijekom cijele akademske godine.

Kako bi vrednovali rad Tajnika? Treba li posao Tajnika profesionalizirati? Ili se treba raditi volonterski? Koje su prednosti, a koji nedostaci jednog ili drugog pristupa? Tko treba pratiti radi li Tajnik odgovorno? Obrazložite.

Radna skupina je zauzela stajalište da rad tajnika Studentskog zbora treba biti volonterski, ali ako je vremenski zahtjevan, da se tada (bar dio) rada tajniku plati (preko Student servisa). Tajnika bi nagradili upisivanjem aktivnosti u dopunsku ispravu, na način da se upišu stečene kompetencije, ali ne znaju tko bi ih trebao procijeniti. Predlažu da se tajniku da priznanje/zahvalnicu Studentskog zbora. Radna skupina smatra da bi profesionalizacija dovela do veće odgovornosti, te se u tom kontekstu za nju zalažu. Prednost volonterskog angažmana je u manjim troškovima rada, ali smatraju da je zbog toga smanjena motivacija za tu vrstu posla, što rezultira sniženom efikasnošću i manjom odgovornosti.

Za praćenje rada tajnika treba biti zadužena Skupština, koja ga bira i najbolje je upoznata s njegovim radom.

Ostatak studenata se u diskusiji usprotivio stajalištu prema kojem je naplaćivanje rada uzrok veće ili manje odgovornosti, efikasnosti i motiviranosti, te su povezali odgovornost s karakternim osobinama osobe.

GRUPA 5 – primjer:

Studentski predstavnik Mario je izabran na Odsjeku na kojem studira 500 studenata. Sudjeluje na sjednicama Stručnog vijeća koje se održavaju 1x mjesечно, prikuplja informacije od studenta i prosljeđuje ih dalje prema fakultetskim uredima i službama, obavještava studente i objašnjava im odluke Stručnog vijeća, zastupa studente na sjednicama Studentskog zbora koje se održavaju 1 x mjesечно. Mario se trudi, radi puno, odgovorno i troši puno vremena.

Studentska predstavnica Melita je izabrana kao predstavnica na sveučilišnoj listi. Sudjeluje na sjednicama Stručnog vijeća koje se održavaju 1x mjesечно. Ne trudi se prenositi informacije kolegama i nije baš redovita na sjenicama. Na upite svojih kolega najčešće ne zna odgovoriti ili odgovara s velikim zakašnjenjem.

Kako bi vrednovali rad Maria, a kako Melite? Jednako ili različito? Tko bi trebao biti zadužen za praćenje rada studentskih predstavnika, procjenu i vrednovanje? Obrazložite.

Radna skupina smatra da bi trebali postojati mehanizmi za praćenje rada studentskog predstavnika, te tamo gdje se uoči da studentski predstavnik ne radi odgovorno svoj posao, da se pokrene postupak njegove smjene. Takav student, koji je smijenjen, ne može dobiti potvrdu o tome da je bio studentski predstavnik niti aktivnost upisati u dopunsку ispravu (Melita, u prethodnom primjeru).

Odgovorne studentske predstavnike bi nagradili priznanjem Studentskog zbora, omogućili da im se aktivnost boduje za Rektorovu nagradu, te računaju dodatni bodovi pri upisu na višu razinu studija. Ne bi studentskim predstavnicima davali ECTS bodove niti u slučajevima kada se poslovi uklapaju u sliku buduće profesije. Svi su se složili s prijedlogom.

GRUPA 6 – primjer:

Predsjednik Hrvatskog studentskog zbora – saziva i vodi sjednice HSZ-a, jednom mjesечно, a po potrebi i češće. Putuje i posjećuje Studentske zborove širom Hrvatske. Predstavlja studente u brojnim stručnim povjerenstvima, radnim skupinama više različitih Ministarstava, Vladinih tijela, unutar EU projekata iz područja visokog obrazovanja. U sklopu raznih projekata odlazi često na studijska putovanja, konferencije, seminare, odaziva se na razne tribine, okrugle stolove, uz povremene medijske nastupe. Istovremeno, predsjedava Studentskim zborom nekog sveučilišta, pa i tamo ima brojne obaveze.

Treba li posao predsjednika HSZ-a profesionalizirati? Obrazložite. Tko bi trebao biti zadužen za praćenje i vrednovanje rada predsjednika HSZ-a?

Studenti radne skupine smatraju da posao predsjednika HSZ-a ne treba profesionalizirati niti nagrađivati ECTS-ima. Umjesto toga, predlažu da se pravilnikom o studiranju omoguće fleksibilni uvjeti studiranja za sve predsjednike studentskih zborova, kao i za one studentske predstavnike koji zastupaju veliki broj studenata (nije isto radi li student kao predstavnik na odjelu gdje studira 50 studenata ili na odjelu gdje studira 500 studenata) i predstavljaju studente u sveučilišnim tijelima.

Pod fleksibilnim uvjetima, smatraju omogućavanje da izostaju s nastave u trenucima kada moraju biti prisutni na sjednicama (Stručnog vijeća, Senata, različitih povjerenstava...), po potrebi omoguće prilagođavanje datuma ispitnih rokova, rokova za predaju seminara i slično. Radna skupina smatra da bi netko (ali ne znaju tko) trebao napraviti procjenu stečenih kompetencija predsjedniku HSZ-a i predsjednicima sveučilišnih SZ-a s ciljem upisivanja u dopunsku ispravu.

Svi su se složili s prijedlogom.

GRUPA 7 – primjer:

- Grupa studenata sa Pomorskog fakulteta odluči organizirati izložbu studentskih fotografija. Sadržajno isplaniraju projekt, izračunaju finansijski okvir i nađu 1 donatora koji će pokriti dio troškova. Napišu i prijave svoj projekt Studentskom zboru, koji im odobri financiranje. Organiziraju oglašavanje projekta, prikupe fotografije, organiziraju tiskanje i uokviravanje fotografija, pronađu prostor za izložbu, oglase događanje, organiziraju svečanost otvorenja i dežurstva tijekom izložbe.
- Studenti pedagogije i psihologije odluče održati niz radionica za učenike koji imaju poteškoće u učenju zbog disleksije, u formi studentskog projekta kojeg su samostalno isplanirali. U suradnji sa stručnim službama osnovnih škola i Obiteljskim centrom dođu do podataka o djeci kojoj je potrebna pomoć. Nastavnici Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta educiraju studente na trodnevnoj radionici koja je posebno organizirana za tu svrhu (nije sastavni dio redovne nastave). U prostoru studentskog savjetovališta na Sveučilištu subotom studenti rade 3 sata s djecom tijekom jednog semestra.

Kako bi vrednovali rad grupe studenata s Pomorskog fakulteta, a kako rad studenata pedagogije i psihologije? Jednako ili različito? Obrazložite.

Radna skupina predlaže različito vrednovanje ovih aktivnosti. U prvom slučaju, bodovanje aktivnosti za Rektorovu nagradu i priznanje od Studentskog zbora. U drugom slučaju, pored priznanja od Studentskog zbora (kojega moraju dobiti svi studenti koji rade na projektima), predlažu dodjeljivanje ECTS bodova, upisivanje stečenih kompetencija u dopunsku ispravu, bodovanje aktivnosti za Rektorovu nagradu i bodovanje pri upisu na višu razinu studija.

Dio ostalih studenta se usprotivio različitom vrednovanju ove dvije aktivnosti. Smatrali su da bi prvu aktivnost trebalo vrednovati jednako kao drugu, ako već ne ECTS-ima, onda bar procjenom stečenih kompetencija i njihovim upisivanjem u dopunsku ispravu.

GRUPA 8 – primjer:

Studenti volontiraju u organizaciji međunarodnog košarkaškog turnira:

- Barbara pomaže kontinuirano tijekom nekoliko mjeseci u planiranju i organizaciji turnira (traži kontakte, piše i šalje pozivnice, prevodi).
- Marinela igra košarku. Naporno trenira u sveučilišnom timu.
- Na turniru je nedostajalo pomoćnih košarkaških sudaca. Zbog toga je organiziran tečaj za one koji to žele postati. Željko se prijavio na tečaj koji je trajao 2 tjedna. Po završetku tečaja, morao se uvježbavati vikendima na školskim košarkaškim utakmicama. Kada je nekoliko mjeseci kasnije počeo turnir, Željko je slomio nogu i nije mogao sudjelovati.

Kako bi vrednovali rad Barbare, Marinele i Željka? Jednako ili različito? Obrazložite.

Radna skupina u prvom i drugom primjeru predlaže oslobođanje od nastave tjelesnog odgoja, s tim da bi Marineli dali i ECTS bodove koje bi mogla koristiti u zamjenu za neki od izbornih predmeta na studiju. Sva tri slučaja bi nagradili s dodatnim bodovima na upisu u višu razinu studija. Svima bi dali priznanje Studentskog zbora, a organizator turnira bi trebao napraviti procjenu stečenih kompetencija za Barbaru i Željka te im dati potvrdu o tome. Povela se rasprava o tome trebali li ili ne treba sadržaj s takvih potvrda (koje da organizator neke izvannastavne aktivnosti, u ovom slučaju izvan sveučilišta), upisivati u dopunsku ispravu. Želimo li upisati u dopunsku ispravu aktivnosti samo radi evidentiranja ili radi priznavanja i vrednovanja neke aktivnosti u sklopu studijskog programa? Kakva je korist od samog evidentiranja aktivnosti? Većina se sudionika složila da bi evidentirati, priznati i vrednovati trebalo svakako one aktivnosti koje su u organizaciji sveučilišta, odnosno nekog njegovog dijela (Odsjeka, Centra ...), a ako su organizatori izvan sveučilišne zajednice, onda ovisno o sukladnosti aktivnosti sa studijskim programom.

Zaključak

Zadarska radionica održala se u tri dijela – tri večeri za redom. Sudjelovanje prorektora s matičnog Sveučilišta pokazalo se kao dobra ideja, jer je studentima bilo interesantno javno postaviti pitanja direktno predstavniku uprave Sveučilišta i čuti njegove stavove o njihovim problemima, za koje se u diskusiji ispostavilo da ne proizlaze iz Bolonjskog procesa, već iz nesporazuma u komunikaciji ili povredi pravilnika o studiranju.

Studenti su izrazili prigovor i žaljenje što nisu bili ranije obaviješteni o radionici, što je po njihovom mišljenju rezultiralo premalim brojem sudionika. Radionica je kasno oglašena, jer su se čekali rezultati izvanrednih studentskih izbora, koji su održani prethodnog tjedna. Zbog manjeg broja sudionika, nego što ih je bilo u Rijeci, zadaci za drugu temu su preformulirani, odnosno sažeti u četiri zadatka, ali su kroz navedeno studenti prošli kroz ista pitanja kao i njihove kolege iz Rijeke.

Najteže im se bilo odlučiti dati odgovore na pitanja o nagrađivanju rada studentskih predstavnika. Bili su vrlo samokritični i oprezni, te u većini slučajeva zaključili kako se rad ne bi trebalo nikako posebno nagrađivati, već im samo olakšati uvjete studiranja kako bi mogli odgovorno obavljati istovremeno i poslove studentskog predstavnika i ispunjavati svoje studijske obaveze.

U evaluaciji radionice navode kako im je ovo podiglo svijest o važnosti uloge studentskog predstavnika, da su dobili nove ideje o poboljšanju komunikacije sa studentima na svom odjelu, naučili više o Bolonjskom procesu, vrednovanju volonterskog rada studenata, ravnopravnoj ulozi i odgovornosti studenata u visokom obrazovanju te o tome kako mogu sudjelovati u unaprjeđenju kvalitete. Izražavaju zadovoljstvo načinom rada koji im je omogućio diskutiranje, otvoreno iznošenje svog mišljenja, razmjenu iskustava s drugim studentskim predstavnicima, te izražavaju želju za kontinuiranim održavanjem ovakvih radionica. Izrazili su želju da se edukacija o bolonjskom procesu i edukacija o pravilniku o studiranju uvedu kao obavezne i za studentske predstavnike i za nastavnike.

Evaluacijsko izvješće

Na radionici je sudjelovalo 14 studenata, od kojih je 10 ispunilo evaluacijski upitnik.

Teme:

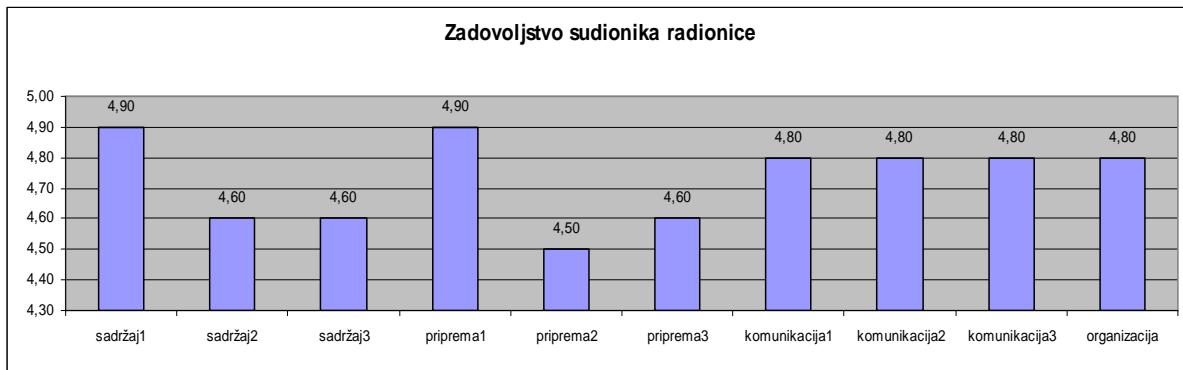
1. "Što Bolonja jest, a što nije" – izlaganje i diskusija
2. "Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem – prikaz rezultata istraživanja", kreiranje prijedloga za unaprjeđenje prakse
3. "Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti: Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca?" – mišljenja i prijedlozi

Ocjene:

1 - iznimno nezadovoljan/na	4 - donekle zadovoljan/na
2 - donekle nezadovoljan/na	5 - u potpunosti zadovoljan/na
3 - ni zadovoljan/na ni nezadovoljan/na	

Rezultati:

	Min.	Max.	Aritmetička sredina	Standardna devijacija	Medijan	Mod
Koliko ste zadovoljni kvalitetom sadržaja radionice – 1. tema	4	5	4,90	,316	5	5
Koliko ste zadovoljni kvalitetom sadržaja radionice – 2. tema	3	5	4,60	,699	5	5
Koliko ste zadovoljni kvalitetom sadržaja radionice – 3. tema	2	5	4,60	,966	5	5
Koliko ste zadovoljni načinom i pripremljenošću prezentacije sadržaja radionice? – 1. tema	4	5	4,90	,316	5	5
Koliko ste zadovoljni načinom i pripremljenošću prezentacije sadržaja radionice? – 2. tema	3	5	4,50	,707	5	5
Koliko ste zadovoljni načinom i pripremljenošću prezentacije sadržaja radionice? – 3. tema	3	5	4,60	,699	5	5
Koliko ste zadovoljni komunikacijom voditelja radionice sa sudionicima? – 1. tema	4	5	4,80	,422	5	5
Koliko ste zadovoljni komunikacijom voditelja radionice sa sudionicima? – 2. tema	3	5	4,80	,632	5	5
Koliko ste zadovoljni komunikacijom voditelja radionice sa sudionicima? – 3. tema	3	5	4,80	,632	5	5
Koliko ste zadovoljni organizacijom radionice?	4	5	4,80	,422	5	5

Radionica je ispunila očekivanja u 90% slučajeva, a svi smatraju da su postignuti ciljevi.

Najčešći komentari sudionika

Što vam se svidjelo:

- Što je konačno netko jednostavno objasnio što je zapravo bolonja, a što pravila koje je odredilo sveučilište pravilnicima
- Dijalog studenta i organizatora, sudjelovanje studenata u davanju prijedloga rješenja na aktualne probleme studentskih predstavnika
- Svidjelo mi se što mogu bez problema pitati što želim i koga želim i da sam dobila dobre odgovore; mogućnost da se izrazi svoje mišljenje
- Podignuta je svijest o važnosti studentskog predstavništva, ulozi studentskog predstavnika, ravnopravnost predstavnika
- Dobra uključenost studenata u diskusiju, timski rad
- Opuštena atmosfera
- Dobio sam nove spoznaje o tome kako vrednovati volonterski rad studenata

Što vam se nije svidjelo:

- Termin, jer sam bila jako umorna od predavanja i na zadnju radionicu nisam mogla doći
- To što se nije uključio veći broj studenata

Prijedlozi:

- Treba poboljšati komunikaciju sa studentskim zborom i zainteresirati više ljudi, jer je šteta što je ovogliko korisnih informacija doprlo do malo pojedinaca
- Pozvati više različitih dionika visokog obrazovanja
- Veća promocija ovakvih radionica u budućnosti

Prilozi

1. Program Susreta

AGENCIJA ZA
MOBILNOST I
PROGRAME EU

Program za
cjeloživotno
učenje

**AGENCIJA ZA MOBILNOST I PROGRAME EU
PROGRAM ZA CJEOŽIVOTO UČENJE
HRVATSKA STRUČNA SKUPINA ZA BOLONJSKI PROCES
i
STUDENTSKI ZBOR SVEUČILIŠTA U ZADRU**

pozivaju na

**RADIONICU
"STUDENTSKI PREDSTAVNICI I BOLONJSKI PROCES"**

Zadar, Studentski klub "Božo Lerotic", 19. – 21. studeni 2013.

PROGRAM:

I. dio – 19. studeni 2013.	
18:00 – 20:00	Uvodno predstavljanje: <i>Vilma Kotlar</i> Što Bolonja jest, a što nije? – izlaganje i diskusija <i>Vilma Kotlar, Leonardo Marušić</i>
II. dio – 20. studeni 2013.	
20:00 – 22:00	Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem – prikaz rezultata istraživanja – kreiranje prijedloga za unaprjeđenje prakse <i>Ivan Buljan, Vilma Kotlar</i>
III. dio – 21. studeni 2013.	
20:00 – 22:00	Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti: Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca? – izlaganje, mišljenja i prijedlozi <i>Vilma Kotlar</i> Zaključci i evaluacija radionice: <i>Ivan Buljan</i>

Radionicu vode predstavnici Hrvatske stručne skupine za Bolonjski proces: prof. dr. sc. Leonardo Marušić (prorektor Sveučilišta u Zadru), Vilma Kotlar (studentica poslijediplomskog doktorskog studija pedagogije Sveučilišta u Rijeci) i Ivan Buljan (apsolvent diplomskog studija lingvistike Sveučilišta u Zadru)

Rad Hrvatske stručne skupine za Bolonjski proces je financiran sredstvima Europske komisije, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije za mobilnost i programe EU. Stavovi izraženi na ovoj radionici predstavljaju stavove pojedinih izlagača i ne odražavaju nužno stavove Komisije, Ministarstva ili Agencije.

2. Vremenska lenta Bolonjskog procesa - materijal sa radionice

Vremenska linija Bolonjskog procesa

(adaptirano prema *Focus on Higher Education in Europe 2010: The Impact on the Bologna Process*)

Mobilnost studenata i nastavnika	Mobilnost studenata, nastavnika, istraživača i administrativnog osoblja	Socijalna dimenzija mobilnosti	Prenosivost zajimova i stipendija podataka o mobilnosti	Fokus na vize i dozvole za rad	Izazovi viza i dozvola za rad, mirovinski sustava i priznavanja	Povećanje studeniske mobilnosti na 20% do 2020	Mobilnost za bolje učenje
Zajednički dvočlanski sustav	Lako čitljivi i usporedivi stupnjevi	Razvoj sustava priznavanja Zadnjeni studiji	Inkluzija doktorskih studija kao trećeg ciklusa Priznavanje studiranja i perioda studiranja Zadnji studiji	Usvojen FQ-EHEA Pokrenuti nacionalni kvalifikacijski okvir do 2010	Nacionalni kvalifikacijski okvir do 2010	Nacionalni kvalifikacijski okvir do 2012	Važnost implementacije istoda učenja kao indikatora cilja i kvalitete studija
		Socijalna dimenzija	Jednak pristup	Osnazivanje socijalne dimenzije	Obvezna prioznadenja nacionalnih planova djelovanja s učinkovitim praćenjem	Nacionalni ciljevi za socijalnu dimenziju trebaju biti izmjereni do 2020	Proširenje pristupa visokom obrazovanju
	Cjeloživotno učenje (LLL)	Povezivanje nacionalnih politika cjeloživotnog učenja Priznavanje prethodnog učenja	Fleksibilni putevi učenja u visokom obrazovanju	Rad prema općem razumijevanju uloge visokog obrazovanja u LLL	LLL kao javna odgovornost zahtjeva snažno partnerstvo Poziv za rad na zapošljivosti	LLL kao javna odgovornost zahtjeva snažno partnerstvo Poziv za rad na zapošljivosti	Poboljšanje zapošljivosti
Upotreba kredita	ECTS sustav	ECTS i Dodatak diplomi (DS)	ECTS i akumulacija kredita	Potreba koherentnog upotrebljavanja alata i praksi priznavanja	Potrebna koherencija na upotrebljavanju alata i praksi priznavanja	Kontinuirana implementacija boljničkih alata	Implementacija ostaje na odgovornosti zemlja članica Europskog prostora visokog obrazovanja
	Europska suradnja u osiguravanju kvalitete	Suradnja između stručnjaka za osiguranje kvalitete i smičnjaka za priznavanje	Osiguranje kvalitete na institucionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini	Prihvaćene Zajednički standardi i smjernice za osiguranje kvalitete	Stvaranje EQAR-a	Kvalitetna sveobuhvatna fokus EHEA-a	Plan modernizacije visokog obrazovanja Projekt MODERN
Europa znanja	Europske dimenzije visokog obrazovanja	Privilačnost Europskog prostora visokog obrazovanja	Povezivanje visokog obrazovanja i istraživačkih područja	Međunarodna suradnja na osnovu vrijednosti i održivog razvoja	Prihvaćena Strategija poholjavanja globalne dimenzije Bolonjskog procesa	Poticanje globalne politike dijaloga kroz Bologna Policy Fora	Internacionalizacija visokog obrazovanja
1998	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2012
<i>Sorbonska Deklaracija</i>	<i>Bolonjska Deklaracija</i>	<i>Prague Communiqué</i>	<i>Berlin Communiqué</i>	<i>Bergen Communiqué</i>	<i>London Communiqué</i>	<i>Lenen/Louvain-la-Neuve Communiqué</i>	<i>Bucharest Communiqué</i>

3. Handouts

Research

RADIONICA ZA STUDENTSKE PREDSTAVNIKE SVEUČILIŠTA U ZADRU

HRVATSKA STRUČNA SKUPINA ZA BOLONJSKI PROCES I STUDENTSKI ZBOR SVEUČILIŠTA U ZADRU

Leonardo Marušić, Vilma Kotlar, Ivan Buljan
Zadar, 19.-21. studeni 2013.

Tko smo?

Hrvatska stručna skupina za bolonjski proces

- projekt Europske komisije "Nacionalni timovi bolonjskih stručnjaka", dio LLL programa
- 2010. – 2013.
- 9 članova, od toga 2 studenti
- Aktivnosti:
 - organizacija konferencija, okruglih stolova, seminara i drugih događanja o provedbi Bolonjskog procesa u Hrvatskoj;
 - savjetovanje visokih učilišta o reformi visokog obrazovanja;
 - pomoć pri formiranju politike visokog obrazovanja;
 - promotivne aktivnosti;
 - sudjelovanje na konferencijama i stručnim usavršavanjima na razini Evropske unije

Što ćemo danas raditi?

- Što Bolonja jest, a što nije? – izlaganje i diskusija
- Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem – prikaz rezultata istraživanja, kreiranje prijedloga za unapređenje prakse
- Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti: Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca? – mišljenja i prijedlozi

Što Bolonja jest, a što nije?

HRVATSKA STRUČNA SKUPINA ZA BOLONJSKI PROCES

Vilma Kotlar i Leonardo Marušić
Zadar, studeni 2013.

Bolonjski proces 1997.-2013.

1998.	1999.	2001.	2003.
Sorbone Declaration	Bologna Declaration	Prague Communiqué	Berlin Communiqué

EHEA

2005.	2007.	2009.	2012.
Bergen Communiqué	London Communiqué	Leuven Communiqué	Bucharest Communiqué

1998. Sorbone Declaration

- Uskladivanje studijskih ciklusa u Europi radi međunarodne prepoznatljivosti, mobilnosti i transparentnosti
- Olakšavanje i poticanje mobilnosti studenata i nastavnika upotrebom zajedničkog bodovnog sustava
- Priznavanje inozemnih diploma (Lisbon Recognition Convention) s ciljem veće zapošljivosti na području cijele Europe

1999. Bologna Declaration

- Usvajanje sustava dva glavna ciklusa (**preddiplomski+diplomski**), koji su usporedivi
- Uvodjenje ECTS i DS
- Promicanje mobilnosti studenata, nastavnika, istraživača i administrativnog osoblja
- Promicanje europske suradnje u osiguravanju kvalitete
- Promicanje europske dimenzije visokog školstva

2001. Prague Communiqué

- **Cjeloživotno učenje (LLL)**
- **Socijalna dimenzija visokog obrazovanja**
- Značajna uloga visokoobrazovnih institucija i studenata u kreiranju Europskog prostora visokog obrazovanja - kompetentni, aktivni i konstruktivni partneri
- Promocija atraktivnosti Europskog prostora visokog obrazovanja

2003. Berlin Communiqué

- Unaprjedenje sustava **osiguravanje kvalitete na svim razinama**
- Priznavanje prethodnog učenja (RPL)
- DS – automatski i bez naplaćivanja
- Doktorski studiji kao treći ciklus
- **Združeni studiji**
- Jačanje veza između visokoškolskih institucija i istraživačkih institucija

2005. Bergen Communiqué

- Uvodjenje zajedničkih smjernica i kriterija za osiguravanje kvalitete - ESG
- Razvijanje nacionalnih kvalifikacijskih okvira kompatibilnih s Europskim kvalifikacijskim okvirom
- Omogućavanje **fleksibilnog učenja** (e-learning i sl.)

10

2007. London Communiqué

- Uklanjanje prepreka mobilnosti (vize, dozvole, osiguranja...)
- Obaveza izrade **nacionalnih strategija** za unaprjedenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja
- Osvještavanje uloge visokoobrazovnih ustanova u LLL i zapošljivosti
- Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete (EQAR)

2009. Leuven Communiqué (Louvain-la-Neuve)

- Uvodjenje mjera koje će osigurati ulaz u visokoobrazovni sustav **podzastupljenim skupinama** (osobe s invaliditetom, osobe iz ruralnih područja, odrasle osobe, osobe nižeg socio-ekon. statusa, etničke skupine itd.)
- Postavljanje cilja povećanja mobilnosti: do 2020., najmanje 20% studenata u mobilnosti
- **Učenje orientirano na studenta (Student-centered learning)**

11

2010. Budimpešta - Beč

- Jubilarna konferencija
 - Proglašena EHEA:
European High Education Area
- (preporuka za čitanje:
Bologna Process Implementation Report)

13

2012. Bucharest Communiqué

- Daljnje ulaganje napora u omogućavanju mobilnosti, transparentnosti, prepoznatljivosti
- Unaprjeđenje zapošljivosti – suradnja visokoobrazovnih ustanova sa tržistem rada
- Uvođenje **ishoda učenja** i njihovo povezivanje sa ECTS, DS, osiguranjem kvalitete, prepoznavanjem diploma i kvalifikacijskim okvirima

14

Ključne riječi Bolonjskog procesa

- ECTS, dopunska isprava, mobilnost, ishodi učenja, učenje orientirano na studenta, suradnja s tržistem rada, osiguranje kvalitete, kvalifikacijski okviri, socijalna dimenzija (jednakost), studenti kao partneri, zapošljivost, cjeloživotno učenje, prepoznavanje, fleksibilnost, transparentnost
- A kako izgleda "Bolonja" na hrvatski način?

15

Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem

Ivan Buljan

Hrvatska stručna skupina za bolonjski proces

Radionica „Studentski predstavnici i Bolonjski proces“
Zadar, 20. studenog 2013.

POLAZIŠTE

- Studenti/ce kao partneri/ce u upravljanju visokim obrazovanjem
- Evropske obrazovne politike
- Nedovoljna istraženost uloge studentskih predstavnika/ica u upravljanju
- 3 elementa upravljanja:
 - Participacija/ sudjelovanje,
 - Djelovanje
 - Kultura partnerstva

IMPLEMENTACIJA I PRAĆENJE IDEJE

- Praško priopćenje (2001) – potreba za aktivnim sudjelovanjem studenata/ica u radu obrazovnih institucija
- Seminar Student Participation in Governance in Higher Education (Oslo, 2003): **formalno sudjelovanje nije garancija aktivnog sudjelovanja, kao ni prihvaćanja studenata/ica kao RAVNOPRAVNIH partnera**
- Seminar Student Participation in Higher Education Governance (Armenija, 2011): sudjelovanje je u porastu, ali ideja nije u potpunosti implementirana

Zaključci sa seminara u Armeniji (Popović, 2011)

- Studentsku participaciju u osiguravanju kvalitete treba i dalje poticati, s ciljem da studenti budu uključeni i u postupke akreditacije, koji moraju biti potpuno transparentni s vidljivo prikazanim rezultatima.
- Učenje orientirano na studenta zahtjeva potpunu promjenu kulture učenja, jer studentska participacija započinje u učionicici.
- Nacionalne politike i zakoni su potreban okvir, ali nedovoljan alat za osiguranje studentske participacije
- Studentska participacija zahtjeva potpuno sudjelovanje u planiranju, donošenju odluka o svim problemima koji se tiču akademske zajednice.
- Neophodno je istaknuti pogrešnu percepciju studenta kao konzumenta, umjesto studenta kao partnera.

RAD STUDENTSKIH PREDSTAVNIKA/ICA U HRVATSKOJ

- Primjeri dobre prakse: osiguravanje kvalitete u VOI
- Djelovanje na lokalnoj razini
- „studentski problemi“
- Studenti/ce kao manjina
- Promjena koncepta akademskog građanstva
- Fragmentiranost studentske populacije

ZAKLJUČAK

1. Lokalni kontekst rada
2. Formalne uloge
3. Neravnopravnost
4. Nepovjerenje (student-nastavnik)
5. Nepovjerenje (studentski predstavnik-student)
6. Nedostatak edukacije
7. Postupak izbora studentskih predstavnika

RAD U SKUPINAMA

- Nedefiniranost uloge studentskog predstavnika
- Formaliziranost uloge studentskih predstavnika
- Djelovanje u lokalnom kontekstu
- Neravноправност дioničkih u visokom obrazovanju

Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti
Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca?

HRVATSKA STRUČNA SKUPINA ZA BOLONJSKI PROCES

Vilma Kotler i Ivan Buljan Zadar, 21. studeni 2013.

Izvannastavne aktivnosti tijekom studija

- Trebaju li nam?
- Zašto?
- Kakve?
- Čemu?
- Imamo li vremena za njih?
- Treba li ih poticati?
- Kako?

- Rad u udruženjima, humanitarne aktivnosti
- Sportske, kulturno-zabavne aktivnosti
- Ljetne škole, radionice, putovanja...

- Studentski projekti
- Studentski predstavnici
- Znanstveno-istraživački projekti i ostale slične aktivnosti

Što je zajedničko svim navedenim aktivnostima?

- da su volonterske
- neformalno učenje
- da se kroz njih stječu i razvijaju kompetencije (socijalne kompetencije, osobne kompetencije, ključne kompetencije, generičke vještine, prenose vještine – kompetencije za cijeloživotno učenje)

Imajući u vidu da je vrijeme za razvoj kompetencija mladih stečenih volonterskim radom (Belgia, 2007.)

Lista kompetencija stečenih volonterskim radom (Cultur, Zeleni traktori dobrovoljnici u kojem je, 2008.)	
SOCIJALNE KOMPETENCE:	OSOBNE KOMPETENCE:
<ul style="list-style-type: none"> • sposobnost motiviranja • sposobnost timskog rada • sposobnost stvaranja mreža kontakata • liderске vještine • komunikacijske vještine (slušanje/govorništvo) • sposobnost primanja povratne informacije • empatija 	<ul style="list-style-type: none"> • kreativnost • samosvest – uvid u vlastite kompetencije • točnost • autonomnost u radu • kritičko razmišljanje • mogućnost učenja • odgovornost • fleksibilnost • sposobnost preuzimanja inicijative
KOMPETENCE USMIERENE NA OBAVUJANJE ZADATAKA:	
<ul style="list-style-type: none"> • sposobnosti rješavanja problema • sposobnosti planiranja i organiziranja • uređnost • točnost • mogućnost vođenja i sudjelovanja na sastancima 	

- Volonterska iskustva predstavljaju priliku za stjecanje znanja, vještina i kompetencija čije priznanje može generirati koristi po pitanju zapošljavanja i obrazovanja.
(Europski vodič za formalno-vrednovanje informacijskih i informacijskih vještina)
 - U Francuskoj, primjerice, sveučilišni nastavnici mogu studentima priznati i vrednovati angažman u zajednici u obliku priznavanja bodova kao nekog zadatka u nastavi

Volontiranje studenata

1. Volontiranje u zajednici
 2. Volontiranje u struci (znanstveni i stručni skupovi u organizaciji odsjeka/odjela/ fakulteta/sveučilišta ili ustanove iz stuke)
 3. Studentski predstavnici u Studentskom zboru
 4. Studentski projekti
 1. TKO JE ORGANIZATOR VOLONTIRANJA?
 2. TREBA LI SASTAVLJATI UGOVORE O VOLONTIRANJU?
 3. TKO POTPISUJE POTVRDE O VOLONTIRANJU?
 4. TKO EVIDENTIRA RAD STUDENATA VOLONTERA?

Problemi koji se prepoznaju...

- Zakon o volonterstvu ne prepoznae brojne oblike studentskog volontiranja, naročito one koje se odnose na rad u Studentskom zboru, rad studentskog pravobranitelje, rad na studentskim projektima i sl.
 - Na većini štima, fakultetima i sveučilištima najčešće se ne evidentira volonterski rad studenata na znanstveno-stručnim skupovima, konferencijama, i sl.

... i prijedlozi za njihovo rješavanje

(Susret studenata-volontera Hrvatske, Zadar, 2012.)

- Potrebno je potaknuti praksu evidentiranja volontiranja studenata na znanstveno-stručnim skupovima i sličnim aktivnostima koje organiziraju visokobrazovne ustanove
 - Kako bi se omogućilo evidentiranje i praćenje volonterskog rada studenata, potrebno je zakonom omogućiti da studentske organizacije, poput Studentskog zbora, budu organizatori volonterskog rada, unatoč tome što nemaju pravnu osobnost – time bise stekli predviđajući za evidentiranje i praćenje volonterskog rada studentskih predstavnika i studenata koji izvode projekte, a koji nisu saставni dio neke studentske udruge.

Priznavanje izvannastavnih aktivnosti, npr.
Zagreb, Zadar i Rijeka

- Pravilnik o dodjeli ECTS bodova za izvannastavne aktivnosti Sveučilišta u Zagrebu
<https://www.unizg.hr/en/fakultet/studij/studij-na-cts-bodove-i-ects-naz>
 - Pravilnik o radu s volonterima Sveučilišta u Zadru – ECTS, zahvalnice, simbolične nagrade
<http://www.unizg.hr/en/Pozicija-Priredba-volonterstva-i-rada-s-volonterima-naz>
 - Preporuka o priznavanju izvannastavnih aktivnosti tijekom kojih studenti stječu relevantne kompetencije – Sveučilište u Rijeci

Vrednovanje volonterskog rada studenata / vrednovanje rada studentskih predstavnika

- ECTS bodovi?
 - Nagrade (npr. Rektorova nagrada, priznanje Studentskog zbor...)?
 - Dopunska isprava o studiju – evidencija i/ili priznavanje kompetenja – tko procjenjuje stečene kompetencije?
 - Upis na studij – bodovanje volonterskog rada pri upisu na studij, odnosno upisu na višu razinu studija?
 - ???

4. Evaluacijski upitnik

**AGENCIJA ZA MOBILNOST I PROGRAME EU
PROGRAM ZA CJELOŽIVOTO UČENJE
HRVATSKA STRUČNA SKUPINA ZA BOLONJSKI PROCES
i
STUDENTSKI ZBOR SVEUČILIŠTA U ZADRU**

EVALUACIJA RADIONICE "STUDENTSKI PREDSTAVNICI I BOLONJSKI PROCES"

Molimo Vas da na skali 1-5, procijenite svoje zadovoljstvo navedenim komponentama, pri čemu brojčane oznake imaju sljedeće značenje:

- 1 - iznimno nezadovoljan/na
- 2 - donekle nezadovoljan/na
- 3 - ni zadovoljan/na ni nezadovoljan/na
- 4 - donekle zadovoljan/na
- 5 - u potpunosti zadovoljan/na

1. Koliko ste zadovoljni kvalitetom sadržaja radionice?					
"Što Bolonja jest, a što nije" – izlaganje i diskusija	1	2	3	4	5
"Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem – prikaz rezultata istraživanja", kreiranje prijedloga za unaprjeđenje prakse	1	2	3	4	5
"Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti: Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca?" – mišljenja i prijedlozi	1	2	3	4	5

2. Koliko ste zadovoljni načinom i pripremljenošću prezentacije sadržaja radionice?					
"Što Bolonja jest, a što nije" – izlaganje i diskusija	1	2	3	4	5
"Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem – prikaz rezultata istraživanja", kreiranje prijedloga za unaprjeđenje prakse	1	2	3	4	5
"Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti: Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca?" – mišljenja i prijedlozi	1	2	3	4	5

3. Koliko ste zadovoljni komunikacijom voditelja radionice sa sudionicima?					
"Što Bolonja jest, a što nije" – izlaganje i diskusija	1	2	3	4	5
"Sudjelovanje studenata u upravljanju visokim obrazovanjem – prikaz rezultata istraživanja", kreiranje prijedloga za unaprjeđenje prakse	1	2	3	4	5
"Vrednovanje izvannastavnih aktivnosti: Zašto postati i ostati studentski predstavnik/ca?" – mišljenja i prijedlozi	1	2	3	4	5

4. Koliko ste zadovoljni organizacijom radionice?	1	2	3	4	5

5. Je li Radionica ispunila Vaša očekivanja? Obrazložite.

6. Smatrate li da smo postigli ciljeve koje smo postavili na početku Radionice?

7. Što Vam se najviše svidjelo na Radionici?

8. Što Vam se nije svidjelo na Radionici? Što treba poboljšati? Dajte prijedlog, komentar, kritiku.

Hvala na sudjelovanju i komentarima! 😊